

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115228566
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4115228566.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v spore žalobkyni: C. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/ 3, H., zast. LawService, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Stráž 3/223, Zvolen, proti žalovanej: Z., zastúpená I. o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, o odvolaní žalobkyni proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 12C/509/2015-386 zo dňa 22. októbra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol a zároveň rozhodol vo veci samej tak, že zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že odstúpenie žalovanej od kúpnej zmluvy uzavretej dňa 17.07.2015 medzi žalobkyňou a žalovanou, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. W., obec W., okres T., zapísaných okresným úradom T., katastrálny odbor na LV č. XXXX ako parc. reg. „C“ č. XXXX-orná pôda o výmere XXXmX, je neplatné. F. voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške, ktorú je povinná zaplatiť žalobkyňa s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 137, § 162 ods. 1, 3, § 228 ods. 1, 2 CSP, § 46 ods. 1, § 48 ods. 1, § 123, § 132 ods. 1, § 133 ods. 1 OZ, § 6 ods. 6 zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim, ako aj zisteným skutkovým stavom. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 23.09.2015 domáhala určenia, že odstúpenie žalovanej od kúpnej zmluvy č. 2015/7/17/Luž/3658 uzavretej dňa 17.07.2015, ktorej predmetom je prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. W., obec W., okres T., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely registra "C" parc. č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m² je neplatné.

1.2 Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že strany sporu uzavreli dňa 17.7.2015 kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaná previedla na žalobkyňu vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Strany si dojednali kúpnu cenu vo výške 4.840,- eur. Návrh na vklad vlastníckeho práva na základe tejto kúpnej zmluvy bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor doručený dňa 20.7.2015. Žalovaná ale od kúpnej zmluvy odstúpila listom zo dňa 24.07.2015 z dôvodu, že žalobkyňa ju uviedla do omylu, keď uviedla nepravdivé informácie o kúpnej cene a zmluvu uzavrela za nápadne nevýhodných podmienok. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor rozhodnutím zo dňa 13.08.2015 prerušil správne konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva z dôvodu začatia konania o predbežnej otázke, ktorou je otázka odstúpenia od zmluvy. Vyzval žalobkyňu, aby sa vyjadrila, či spochybňuje odstúpenie žalovanej od kúpnej zmluvy a ak ano, má v lehote 30 dní od obdržania výzvy podať žalobu na súd a v prípade ak tak, neurobí, bude to správny orgán považovať za akceptáciu odstúpenia od zmluvy.

Žalobkyňa sa k výzve vyjadrila, že nedisponuje odstúpením od zmluvy a preto sa k nemu nemôže relevantným spôsobom vyjadriť. Následne podala žalobu na súd a domáha sa určenia neplatnosti odstúpenia žalovanej od kúpnej zmluvy. Naliehavý právny záujem na tomto podaní odôvodnila tým, že jej právne postavenie je bez tohto určenia neisté a jej práva sú ohrozené. Dôkazom naliehavosti jej právneho záujmu sú aj úkony žalovanej a správneho orgánu. Konanie o návrhu na vklad bolo prerušené rozhodnutím Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor V 5838/2015-14 zo dňa 15.10.2015 a následne rozhodnutím Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor V 5838/2015-16 zo dňa 18.11.2015 bolo konanie o návrhu na vklad zastavené. Žalobkyňa podala návrh na obnovu zastaveného konania a jej návrh bol zamietnutý rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odbor opravných prostriedkov zo dňa 9.6.2016. Žalobkyňa navrhla súdne konanie o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy prerušiť do skončenia správnych konaní vedených na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 11S/186/2016, 11S/86/2016, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Okresného úradu Nitra, o zastavení vkladového konania.

1.3 Súd zistil, že predmetná nehnuteľnosť bola vyvlastnená štátom rozhodnutím o vyvlastnení zo dňa 18.8.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU - NR - OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/ To a vlastníkom pozemku sa stala spoločnosť MH Invest, s r.o..

1.4 Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne na podanej žalobe. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy, pretože aj keby bola v konaní úspešná, neprinieslo by to žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, či sporových strán vzhľadom k tomu, že už došlo k vyvlastneniu nehnuteľnosti. Konštatoval, že nadobudnutie vlastníctva vyvlastnením je osobitný druh nadobudnutia vlastníctva, ktoré nie je odvodené od práv právneho predchodcu, jedná sa o originárne nadobudnutie vlastníckeho práva. Aktuálny evidovaný vlastník nehnuteľnosti nie je právnym nástupcom žalovanej. Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol návrh žalobkyne na prerušenie konania, pretože vzhľadom na účinky vyvlastnenie v zmysle zákona č. 282/2015 Z.z. nemajú na predmetné konanie vplyv správne konania vedené na Krajskom súde v Nitre, do skončenia ktorých žiadala žalobkyňa toto konanie prerušiť. Mal za to, že ani úspech žalobkyne v správnych konaniach by nepriniesol zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, keďže vzhľadom na vyvlastnenie by už nebolo možné žalobkyňu ani žalovanú zapísať ako vlastníka nehnuteľnosti a nezmenilo by to názor súdu, že žalobkyňa nemá na podanej žalobe naliehavý právny záujem v zmysle ust. § 137 písm.c/ CSP (predtým § 80 písm. c/ OSP). O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v konaní úspešnej žalovanej priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobkyne, keď dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by úspešnej žalovanej náhradu trov nepriznal nezistil(§ 257 CSP).

2. Proti tomuto rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby a výroku o trovách konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa (výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nebol odvolaním napadnutý) a navrhla odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako odvolací dôvod uviedla nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v nedostatku odôvodnenia rozhodnutia a takéto rozhodnutie je arbitrárne, čoho dôsledkom je porušenie práva na spravodlivý súdny proces a nesprávne právne posúdenie veci v otázke naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe. Poukázala na konštatovanie súdu prvej inštancie, že na výsledok tohto konania nemôže mať vplyv výsledok prebiehajúcich správnych konaní, pričom mala za to, že súd neuviedol žiadnu argumentáciu na podporu tohto tvrdenia. Žalobkyňa opätovne poukázala na skutočnosť, že rozhodnutie o vyvlastnení je napadnuté správnu žalobou. V rámci preskúmania tohto rozhodnutia správnym súdom môže dôjsť k zrušeniu rozhodnutia o vyvlastnení, čo by malo vplyv na toto konanie, nakoľko v prípade zrušenia rozhodnutia o vyvlastnení môže dôjsť k zmene zápisu na liste vlastníctva. Rovnako poukázala na to, že rozhodnutie o zastavení konania o návrhu na vklad nadobudlo právoplatnosť v dôsledku nesprávneho uplatnenia fikcie doručenia. Správny súd jej žalobe vedenej pod sp. zn. 11S/86/2016 vyhovel a vec vrátil správnomu orgánu na nové konanie a rozhodnutie. Mala za to, že vkladové konanie nie je právoplatne skončené, je tu stav právnej neistoty. Vzhľadom na prebiehajúce konanie je potrebné v tomto spore vyriešenie otázky platnosti odstúpenia. Uviedla, že bez tohto určenia zostane jej právne postavenie naďalej neisté. Poukázala na to, že v konaní V 5838/15 bola vyzvaná, aby podala žalobu o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, ktorá bola predmetom vkladu. Z uvedeného jej vyplynulo, že má na určení naliehavý právny záujem a tento vyplýva z osobitných predpisov, konkrétne z ust. § 31a Zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a ust. § 29 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Na základe vyššie uvedeného žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie

zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnila náhradu rov konania v plnom rozsahu.

3. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), po preskúmaní rozsudku v napadnutom zamietajúcom výroku vo veci samej ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec v napadnutom rozsahu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené. Preto rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie, na tieto ďalej iba poukazuje.

4. V predmetnej veci súd prvej inštancie začal konanie podľa procesných ustanovení zákona číslo 99/1963 Zb., Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol účinný do 30. 06. 2016. Vo veci rozhodol 22. 10. 2018, kedy od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon číslo 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

5.1 Odvolací súd sa najskôr zaoberal žalobkyňou namietanou vadou konania spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia a jeho arbitrárnosti, čím súd prvej inštancie jej ako strane sporu znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

5.2 Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP spočíva aj v tom, že procesným postupom alebo aj rozhodnutím súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu CSP ale aj kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, právo na riadne odôvodnenie, právo na preskúmanie rozhodnutia.

5.3. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým (o. i.) aj právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len SR) opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (uverejnenej pod č. 460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (úst. zák. č. 23/91 Zb.) a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č. 209/92 Zb. a č. 102/99 Z. z.) je aj právo strán sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

5.3 Podľa čl. 6 ods. 1, 2 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia. Pod spravodlivým súdnym procesom treba rozumieť povinnosť súdu zabezpečiť rovnosť zbraní, t. j. možnosť uplatnenia práv, teda možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, zúčastniť sa na procesných úkonoch, možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu a pod. ale aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru (napr. III. ÚS209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS260/06, III. ÚS153/07).

5.4. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie

navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Z cit. ust. vyplýva, že súd prvej inštancie je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivéj, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 191 - 194 CSP hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhoveli všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 215 CSP) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí. Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, že z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú. Preto ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne dôvody alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nie je potrebné skúmať existenciu aj prípadných ďalších uplatnených odvolacích dôvodov.

5.4 Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods.2 CSP a zásadám súdnej praxe a je preskúmateľné a riadne odôvodnené. V konaní nedošlo k žiadnej takej vade, ktorá by mala vplyv na správnosť rozhodnutia a možno uzavrieť, že žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP nie je daný.

6. Žalobkyňa svoje odvolanie odôvodnila aj ďalším odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré videla v tom, že súd jej žalobu zamietol pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe.

7. Do 30. júna 2016 bolo podľa § 80 O.s.p. možné žalobou uplatniť, aby sa rozhodlo najmä a/ o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho); b/ o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva; c/ o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Za určovací návrh (žalobu) v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. považovala súdna prax aj žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu. Právny záujem, ktorý bol podmienkou prípustnosti takejto určovacej žaloby, musel byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu išlo o posúdenie, či podaná žaloba predstavuje vhodne (účinne a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva, ktorým sa môže dosiahnuť odstránenie spornosti alebo neistoty práva. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 91/2006 konštatoval, že nedostatok naliehavého právneho záujmu „predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstáť a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu“ (podobné závery vyjadril najvyšší súd tiež v rozhodnutiach sp. zn. 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011, 1 Cdo 324/2014, 3 Cdo 887/2015, 5 Cdo 345/2015, 8 Cdo 26/2016). Aj ústavný súd zaujal názor, podľa ktorého ak všeobecný súd dospeje k záveru, že naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podanej určovacej žaloby sa ďalej nezaobera (II. ÚS 137/08).

8. Súd prvej inštancie rozhodoval už za účinnosti nového procesného predpisu zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP).

9. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určenie právnej skutocnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

10. Otázkou nalievavého právneho záujmu na danom určeni sa súd musí zaoberať v čase začatia konania a musí byť daný aj v čase rozhodovania súdu. Určovacia žaloba má preventívny charakter a má miesto tam, kde možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak. Jednak v prípadoch, keď určovací žaloba účinnjšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť nápravu, tvoriacu určitý rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov strán sporu. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú s podmienkou nalievavého právneho záujmu: ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovací žaloba nebude plniť, nebude nalievavý právny záujem na takomto určeni. Ak súd zamietne žalobu pre nedostatok nalievavého právneho záujmu na danom určeni, je vylúčené, aby súčasne žalobu preskúmal po vecnej stránke.

11. Predmetom konania je neplatnosť odstúpenia od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný právny úkon, nadobúdajúci účinky dnom jeho doručenia. Podľa § 48 ods. 1 OZ možno od zmluvy odstúpiť, len ak je to v zákone pre konkrétny prípad stanovené, alebo ak bolo medzi stranami dohodnuté. Ak bola zmluva uzavretá písomne, musí byť písomné aj odstúpenie od zmluvy. Platné odstúpenie od zmluvy o prevode nehnuteľnosti v zmysle § 48 OZ má za následok len zánik záväzkoprávneho vzťahu, ktorý takouto zmluvou vznikol, a nie tiež zánik vecného práva, ktoré vzniklo vkladom do katastra nehnuteľnosti po príslušnom konaní a rozhodnutí správneho orgánu. Preto odstúpenie od kúpnej zmluvy predávajúcim nie je samo osebe dôvodom pre obnovu jeho vlastníckeho práva k prevádzaným nehnuteľnostiam. Konštitutívne (právtvorné) účinky vkladu do katastra nehnuteľnosti môžu byť odstránené buď tak, že bude pre predávajúceho jeho vlastnícke právo spätne vložené do katastra nehnuteľnosti na základe dohody strán pod zmluvy podľa § 28 a nasl. katastrálneho zákona alebo záznamom podľa § 34 citovaného zákona na základe rozsudku súdu vydaného v konaní o žalobe o určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. V takom prípade je na strane predávajúceho z kúpnej zmluvy daný nalievavý právny záujem na tom, aby súd určil, že po zániku kúpnej zmluvy je opäť vlastníkom nehnuteľnosti, ktorú kúpnu zmluvou previedol na kupujúceho. V danom prípade žalobkyňa nebola na základe kúpnej zmluvy zapísaná ako vlastníčka nehnuteľnosti, pretože počas vkladového konania žalovaná odstúpila od zmluvy. Nenastali tak konštitutívne účinky vkladu vlastníckeho práva. Predmetná nehnuteľnosť bola následne vyvlastnená štátom a vlastníkom nehnuteľnosti sa stala spoločnosť HM Invest s.r.o. Žalobkyňa si bola vedomá danej skutocnosti, čo potvrdzuje jej žaloba vedená na OS Nitra pod sp. zn. 19C/118/2016 ktorou sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala určenia, že bola ku dňu vydania rozhodnutia o vyvlastnení nehnuteľnosti štátom, výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti vedenej okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX ako parc. č. XXXX-orná pôda o výmere XXXmX, ktorú nadobudla kúpnu zmluvou zo dňa 17.07.2015. Toto konanie je právoplatne skončené zamietnutím jej žaloby rozsudkom OS Nitra č.k. 19C/118/2016-92 zo dňa 11.03.2019 v spojení s rozsudkom KS Nitra č.k. 25Co/125/2019-122 zo dňa 19.02.2020.

12. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o nepreukázaní nalievavého právneho záujmu na danom určeni a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Pre úplnosť dodáva, že ani úspech žalobkyne v správnych konaniach by nepriniesol zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, keďže vzhľadom na vyvlastnenie by už nebolo možné žalobkyňu, ani žalovanú zapísať ako vlastníka nehnuteľnosti a nezmenilo by to názor súdu, že žalobkyňa nemá na podanej žalobe nalievavý právny záujem.

13. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo a dôvodov odvolania žalobkyne došiel k záveru o správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Zároveň došiel k záveru aj o dostatočnom odôvodnení rozhodnutia, nakoľko súd prvej inštancie podrobne napadnutý rozsudok odôvodnil, uviedol svoje úvahy, na základe ktorých došiel k záveru uvedeného v odôvodnení rozsudku. Odvolací súd sa s týmito závermi v plnom rozsahu stotožnil a preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a zároveň podľa § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie napadnutého rozsudku ďalej poukazuje.

14. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP, tak že inak úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi nepriznal, nakoľko jej v odvolacom konaní žiadne nevznikli.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).